

Reuven Kimelman, "Judaism and the Ethics of War," in Margo Kitts, ed.,
The Cambridge Companion to Religion and War (Cambridge: Cambridge
University Press, 2023), 215-240

Deut. 20:19

כִּי־תִצּוּר אֶל־עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְתַפְשָׁהּ
לֹא־תִשְׁחִית אֶת־עֵצָהּ לְנֹדֶם עָלֶיךָ גְּרוֹן
כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאֵתוֹ לֹא תִכְרַת
כִּי הָאָדָם עִץ הַשָּׂדֶה לֵבָא מִפְּנֵיהָ בַּמִּצּוּר

Sefer HaHinuch, Mitzvah 529

שְׁלֹא לְהִשְׁחִית אֵילָנֵי מֵאֶבֶל – שְׁנַמְנַעְנוּ מִלְכָּרֵת הָאֵילָנוֹת כְּשֶׁנִּצְוָר עַל עִיר כְּדֵי לְהִצָּר לְאִנְשֵׁי הָעִיר וּלְהִכָּאִיב לְבוֹתָם,
וְעַל זֶה נֶאֱמַר (דְּבָרִים כ יט) לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָהּ וְגו' וְאוֹתוֹ לֹא תִכְרַת,
וּכְמוֹ כֵּן נִכְנָס תַּחַת זֶה הַלָּאוּ, שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם הַפְסֵד, כְּגוֹן לְשׂוּרָה, אוֹ לְקַרְעַ כְּגַד אוֹ לְשַׁבֵּר כְּלֵי לְבַטָּלָה,
וּבְכָל עֲנִינִים אֵלוֹ וּבְכָל פִּיּוּצָא בָּם שִׁיחָה בָּהֶם הַשְׁחָתָה.
וְאָמְרוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה תְּמִיד בַּגְּמָרָא (קִידוּשֵׁין לֵב, א) וְהָא קָא עָבַר מִשׁוּם בַּל תִּשְׁחִית, וּמְכַל מְקוּם אֵין מְלָקִין אֱלָא בְּקוּצִין
אֵילָנֵי מֵאֶבֶל, שְׁהוּא מְפָרֵשׁ בְּפִתּוּב,
אָבֵל בְּשָׂאָר הַהִשְׁחָתוֹת מִכִּין אוֹתוֹ מִפְּתֵי מְרָדוֹת (ע"י רמב"ם מלכים ו י).

Deut. 20:10-12

כִּי־תִקְרַב אֶל־עִיר לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ וְקִרְאתָ אֶלֶּיהָ לְשָׁלוֹם:

When you approach a town to attack it, you shall offer it terms of peace.

וְהָיָה אִם־שָׁלוֹם תַּעֲנֶה וּפְתָחָה לָךְ וְהָיָה כָּל־הָעָם הַנִּמְצָא־בָּהּ יִהְיוּ לְךָ לְמַסַּ וְעִבְדוּךָ:

If it responds peaceably and lets you in,

all the people present there shall be subject to you and serve you.

וְאִם־לֹא תִשְׁלִים עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמָּךְ מִלְחָמָה וַיִּצְרַת עָלֶיךָ:

If it does not surrender to you, but would join battle with you, you shall lay siege to it;

Deut. Rabbah 5:13

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ דְּסַבְּרִין בְּשֵׁם רַבִּי לׁוֹי כָּל מַה שֶּׁגִּזַּר מִשְׁנֵי הַסְּכִיּוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמּוֹ, ...
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לוֹ שִׁינְיָלְחֶם עִם סִיחוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ב, כד): וְהִתְגַּר בּוֹ מִלְחָמָה, וְהוּא לֹא עָשָׂה כֵן,
אֱלָא (דְּבָרִים ב, כו): וְאֶשְׁלַח מְלָאָכִים וְגו',

אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּן אֲמַרְתִּי לָךְ לְהִלָּחֵם עִמּוֹ, וְאַתָּה פִּתַּחְתָּ בְּשָׁלוֹם,

סְיִיד שְׂאֵנִי מִקִּיָּם גְּזַרְתָּהּ,

כָּל מִלְחָמָה שִׁיחָה הוֹלְכִים לֹא יִהְיוּ פוֹתְחִים אֱלָא בְּשָׁלוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי תִקְרַב אֶל עִיר וְגו'.

Abarbanel, Deut. 20:10

הַהִכְרוּזוֹת וּפְקֻדַת רֵאשִׁי צְבָאוֹת קוֹדֵם שִׁילַחְמוּ יִקְרָאוּ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם.

וְאִם לֹא תִשְׁלִי הָעִיר יִצְוָרוּ עָלֶיהָ וְאִז לֹא יִשְׁחִיתוּ אֶת עֵצָהּ כִּמוֹ שֶׁבָּא בַּפְרָשָׁה הַנִּמְשַׁכֵּת לְזֹאת.

וְהִיא אִם שָׁלוֹם תַּעֲנֶךָ וּפְתַחָה לָךְ. רֹצֵה לֹמֵר שֶׁמִּיד כְּשִׁיקְרָאוּ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם בְּרֵאשׁוֹנָה תַּעֲנֶה שָׁלוֹם.

וְלֹא דֵי בַמַּעֲנָה הַשָּׁלוֹם לְבַד כִּי גַם שִׁיבְטָרְהָ אֵלָיו תִּנְאֵי שְׁנֵי וְהוּא שְׁתַּפְּתָה דְלַתֵּי הָעִיר שִׁיכְנִסוּ יִשְׂרָאֵל שְׁמָה

אֲבָל אִם לֹא עֲנִיתָ לְשָׁלוֹם מִיַּד אִף עַל פִּי שְׁתַּהִיָּה אַחַר כֵּךְ מִתְחַרֵּט וַיֹּאמְרוּ אִנְשֵׁי הָעִיר לְקַבֵּל הַשָּׁלוֹם.

לֹא יִשְׁמְעוּ לְקוֹלָם עוֹד. וְזֶהוּ שֶׁאִמְרוּ וְהִיא אִם שָׁלוֹם תַּעֲנֶךָ.

וַאֲמָרוּ וְהִיא כָּל הַנִּמְצָא בָּהּ יִהְיוּ לְךָ לְמַסַּ וְעִבְדוּךָ

כְּבַר פִּירְשׁוּ חַז"ל בְּסִפְרֵי שֵׁהֵם ב' תִּנְאֵים מִסַּ וְעִבְדוֹת וְשִׁמְס בְּלֵי עִבְדוֹת וְעִבְדוֹת בְּלֵי מַסַּ לֹא יִקְוֵבֵל

וְכַבַּר כְּתַב הַרְמַב"ן ז"ל שֶׁהַפְּרָשָׁה הַזֹּאת תְּכַלּוֹל הַמִּלְחָמוֹת כָּלָם בֵּין מִלְחַמַת חוּבָה בֵּין מִלְחַמַת הַרְשׁוֹת.

כי גם במלחמת מצוה היו חייבים לקרא לשלום אפילו לז' עממים כמו שמשה קרא לסיחון מלך האמרי לשלום. ואמנם מה שאמר בספרי במלחמת הרשות הכתוב מדבר. הוא להודיע שיש הפרש ביניהם כאשר לא תשלים ועשתה מלחמה שצוה והכית את כל זכורה לפי חרב. רק הנשים וגומר. וע"ז אמרו במלחמת הרשות הכתוב מדבר. רוצה לומר שאע"פ שהיתה מלחמת הרשות כיון שקראת לשלום ולא ענו יתחייב להלחם בה והבטיחם שיתנם הש"י בידם.

Nachmanides, Deut. 23:10

והנכון בעיני בענין המצוה הזאת
כי הכתוב יזהיר בעת אשר החטא מצוי בו
והידוע במנהגי המחנות היוצאות למלחמה
כי יאכלו כל תועבה יגזלו ויחמסו ולא יתבוששו אפילו בניאוף וכל נבלה
הישר בבני אדם בטבעו יתלבש...אכזריות וחמה כצאת מחנה על אויב
ועל כן הזהיר בו הכתוב ונשמרת מכל דבר רע.

Deut. 20:5-8

וְדָבְרוּ הַשְּׂטָרִים אֶל־הָעָם לֵאמֹר
מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בֵּית־חֲדָשׁ וְלֹא חָנְכוֹ יֵלֶךְ וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּנֵי־יָמוֹת בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחְנַכְנוּ:
וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־נָטַע כָּרֶם וְלֹא חָלְלוֹ יֵלֶךְ וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּנֵי־יָמוֹת בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחְלְלֵנוּ:
וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַרְשׁ אִשָּׁה וְלֹא לָקַחָהּ יֵלֶךְ וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּנֵי־יָמוֹת בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקְחֶנָּה:
וְנִסְפוּ הַשְּׂטָרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ
מִי־הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַדְּהַלְכָב יֵלֶךְ וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס אֶת־לֵבָב אֶחָיו כְּלָכְבוּ.

Mishneh Torah, Sabbath 2:23

עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלּוֹת שְׂצָרוֹ עַל עִירוֹת יִשְׂרָאֵל אִם בָּאוּ עַל עֶסְקֵי מְמוֹן
אִין מְחַלְלִין עֲלֵיהֶן אֶת הַשַּׁבָּת וְאִין עוֹשִׂין עִמָּהֶן מִלְחָמָה.
וּבְעִיר הַסְּמוּכָה לְסִפְר אֶפְלוֹ לֹא בָאוּ אֶלָּא עַל עֶסְקֵי תְּבוֹ וְקִשׁ יוֹצְאִין עֲלֵיהֶן בְּכָלֵי זֵין וּמְחַלְלִין עֲלֵיהֶן אֶת הַשַּׁבָּת.
וּבְכָל מְקוֹם אִם בָּאוּ עַל עֶסְקֵי נְפִשׁוֹת אוֹ שְׂעָרְכוּ מִלְחָמָה אוֹ שְׂצָרוּ סְתָם
יוֹצְאִין עֲלֵיהֶן בְּכָלֵי זֵין וּמְחַלְלִין עֲלֵיהֶן אֶת הַשַּׁבָּת.
וּמִצְנָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל שִׁיכּוּלִין לְבוֹא וְלִצְאָת וְלַעֲזֹר לְאַחֵיהֶם שְׁבַמְצוֹר וְלִהְצִילֵם מִיַּד הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלּוֹת בְּשַׁבָּת.
וְאִסוּר לָהֶן לְהַתְּמַהֵמָה לְמוֹצְאֵי שַׁבָּת.
וּכְשִׁיִּצְיִלוּ אֶת אַחֵיהֶן מִתֵּר לָהֶן לְחֹזֵר בְּכָלֵי זֵין שְׁלָהֶן לְמִקּוֹמָם בְּשַׁבָּת פְּדֵי שְׂלֵא לְהַכְשִׁילָן לְעֵתִיד לְבוֹא:

[The following rules apply] when gentiles lay siege to Jewish cities:

If their intent was financial gain, the Sabbath laws should not be violated because of them, nor are we allowed to wage war against them.

If a city is located near the border, however, we should march against them with weapons and wage war against them even when they are demanding hay or straw.

In any location, if the gentiles' intent was Jewish lives, or if they engaged in battle with a city or laid siege to it without stating a specific intention, we must wage war against them, and the Sabbath laws should be violated because of them.

It is a mitzvah for every member of the Jewish people who can come [to their assistance] to go out and aid their brethren who are under siege and save them from the gentiles [although it is the] Sabbath. It is forbidden to wait until Saturday night.

After they have saved their brethren, they may return home with their weapons on the Sabbath, so that a dangerous situation will not be created in the future.

Tosefta Bava Kamma 7:2, ed. Lieberman, p. 29f.

מה נשתנה אוזן יתר לרצוע מכל איבריו
לפי ששמעה מהר סיני כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם
ופרק ממנו עול שמים והמליך עליו עול ב"ו
לפיכך אמר הכתוב תבוא אוזן ותרצע **שלא**...**שמרה** את **מה** ששמעה